

NEGYVEN ÉVES A GYÓGYSZERÉSZET I RÉSZ

Negyven évvel ezelőtt, 1957 májusában az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Gyógyszerész Szakcsoportjának lapjaként, prof. dr. Végh Antal főszerkesztésével jelent meg először a Gyógyszerészet, amely az MGYT újjáalakulása óta a Társaság szaklapja. A negyven éves évforduló alkalmából 1997. május 16-án ünnepi előadást és szakmapolitikai fórumot rendeztünk, melynek beszámolóját „Hírek” című rovatunkban olvashatják. Úgyszintén az ünnepi alkalomra jelent meg a Gyógyszerészet különszáma, melyben dr. Nikolics Károly, dr. Kedvess György, dr. Rixer András, dr. Péter H. Mária, dr. Kovács László, dr. Brantner Antal és Hankó Zoltán egy-egy dolgozatát közöltük.

Most induló sorozatunkban – részben e közlemények publikálásával – a negyven éves szaklapot köszöntjük.

Gondolatok egyénekről, közösségekről, szaksajtóról

Dr. Nikolics Károly

A közlemény a múlt és jelen néhány eseményét mutatja be és vázolja az egyének, kollektíváink, valamint a közösségek, egyesületek, szervezetek szerepét, kapcsolatát. Rámutat a szaksajtónak, mint összekötő kapocsnak a szerepére, jövő feladataira.

Az emberek egyéni életét belső és külső tényezők befolyásolják. Belső tényezők: az öröklött tulajdonságok, adottságok, a tehetség. Külső tényezők: a családi légkör, az oktatási intézmények, a munkahely, az uralkodó társadalmi irányzatok. Mindezek befolyásolják az érdeklődést, a tevékenység kialakulását, fejlődését. Egyének együttese adja a közösséget. Ez lehet rokoni, baráti kapcsolat, munkahelyi vagy szélesebb körű hivatásbeli közösség. Ha kitűnő adottságú egyének kerülnek egy időben valamely közösségbe, akkor ez a „csapat” eredményesen tevékenykedhet mind a hozzá tartozó egyének, mind a közös célok, tehát a jövő fejlődése érdekében.

1. Lássuk ebből a szempontból a gyógyszerészet helyzetét. Régebben zömmel egyéni teljesítményekkel találkoztunk, amíg közösségek (egyesületek) meg nem alakultak. Mindig akadtak olyan személyek, akik vezető pozíciót vállaltak. Sokszor nehéz feladatot láttak el és önzetlenül tevékenykedtek a közösség érdekében. A vezetési stílus nagyban befolyásolhatja az együttes tevékenységét, eredményességét. Erre különböző jellegű példákat ismerünk a múltból is.

Századunk első felében mind a gyógyszertár-tulajdonosok, mind az alkalmazottak egyesülete hasznos érdeképviseleti munkát végzett. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság a tudományos, továbbképző feladatokat ápolta. Korábban többször felmerült a Gyógyszerész Kamara létesítésének terve, de az akkori vezetőknek a megvalósítás nem sikerült.

2. 1950-ben az államosítás új helyzetet teremtett. Az akkori politikai irányítás, a laikus vezetés ellenére több aktív kolléga összefogása fokozatosan előre vitte a szakmai fejlődést. Így a magán tevékenység megszűnése folytán előtérbe került a köz szolgálat. A tudományos társaság jogutódai: a Gyógyszerész Szakcsoport, majd a Magyar Gyógyszerészeti Társaság keretében a tudomány ápolása mellett szervezési, érdekképviseleti munka is

folyt. Fokozatosan az MGYT vált a magyar gyógyszerészet széleskörű képviselőjévé. Különböző hazai törekvések váltak valóra. Nemzetközi kapcsolatainkat is újból sikerült megeremteni.

A 80-as évek végén újabb változást jelentett a magánosítás elindulása. E téren sajnos nem alakult ki előrelátó koncepció. Nem került sor reprivatizációra, bár más, volt szocialista államokban ezt választották. Nálunk először új magán gyógyszertárak létesültek. Utána az államiak kerültek önkormányzati tulajdonba. Ezek privatizációja különböző módon alakult és még részben folyamatban van. Sajnos etikátlan jelenségekkel is találkozunk. Továbbá sok helyütt idegen tőke lépett be a tulajdonba. Az egyéni szempontok előtérbe helyezése valahogy a négy évtizedes állami „beskatulyázás” ellenreakciójának tűnik.

3. Közösségek fejlődéséhez egyrészt figyelembe kell venni a múlt pozitív tapasztalatait. Másrészt helytelen külföldi negatív példák meghonosítása. Az egyéni és közösségi érdekeket közös nevezőre lehet hozni. Ilyen célt kívánunk szolgálni lapunk „Kitekintés” című rovatával is. „Egy tál lencséért” a jövőt kockáztatjuk.

A magyar gyógyszerészetnek ma már több közössége, képviselete, szervezete van. Ezek együttműködése nagy erőt képvisel és elősegítheti a hivatás fejlődését, megbecsülését. Így biztosíthatók a gyógyszerészet szempontjai a gyógyszer újtjának összes állomásán. Az utolsó láncszem a gyógyszertár. Kollégáink zöme itt dolgozik. Itt érvényesülnek a gyakorlatban az elméleti elképzelések. A felsőoktatás ismeretanyaga az oktató gyógyszertárakban találkozik először az élettel. Az egyetem és az oktató gyógyszertár együttesen biztosíthatja a hivatásra való alkalmasságot. A gyógyszerész munkahelyén személyes kapcsolatot épít ki a beteggel, a hozzá fordulókval. A gyógyszertár így bizonyos fokig a hivatás tükré, kirakata.

4. A leírtak alapján foglaljunk össze néhány feladatot és lássuk a szaksajtó szerepét:

Fontos célkitűzés a jövő vezetőinek, megfelelő utánpótlásnak a nevelése. Ez egyaránt feladat a felsőoktatás, a közösségek, a munkahelyek számára. Ezen a téren sikereket lehet elérni. Ekkor az oktató vagy vezető úgy érzi, gondolatai tovább élnek, tervei megvalósulnak. A törekvések néha – minden igyekezet ellenére – nem vezetnek eredményre. Az elvetett mag nem mindig talál megfelelő talajra.

Hatékony közösségek kialakításához áldozatkész, hivatásteremtő egyének összefogására van szükség. A múlt példái is tanúsítják, hogy olyan városokban, megyékben, ahol jó kollegiális kapcsolat alakult ki, az egyének tevékenysége eredményes volt és a hivatás is tekintélyt vívott ki magának. A helyi kezdeményezések fenntartása is döntő fontosságú.

Az egyetemen megszerzett tudás, a szakképzés során ráépített ismeretek folyamatos bővítése elengedhetetlen. A tudomány fejlődésével lépést kell tartani. Ezért a továbbképzés lehetőségeit a jelenlegi adottságokhoz kell igazítani. Rövidebb tanfolyamokra van lehetőség. A kollégák személyes találkozása szempontjából is hasznosak az összejövetelek. Ez a közösség szempontjait is segíti. Idevágó hasznos külföldi példákról is hírt szoktunk adni (pl. a továbbképzés költségei adóból levonhatók stb.) A szétosztott munkahelyeken dolgozó kollégák személyes találkozásának természetesen korlátai vannak. Ezért egyre fontosabb a szaksajtó szerepe. Ez a szerep mind az egyén, mind

a közösség szempontjából fontos. Az egyént tájékoztatja a szakmai eseményekről, naprakész ismereteket ad, látókörét bővíti. Tudjuk, a gyógyszerészet világszerte átalakulóban van. Ezen irányzatok megismertetése hasznos. A szaksajtó utal a múlt hasznos eseményeire, egyben indítást ad új kezdeményezésekhez, amelyek a közösséget szolgálják. A „Gyógyszerészet” 40 éve a szakmai továbbképzést tűzte zászlajára. Ez a célkitűzés azóta is él és a jövőben is meg kell maradnia.

A szaksajtó szerepet vállal az egyén ismereteinek bővítéséből és véleményének kialakításából. Így utat nyit a közösséggel való kapcsolat megteremtéséhez. E célok elérése érdekében a hazai szaklapoknak is szorosan együtt kell működniük a tudomány és gyakorlat szolgálatában. Így válnak lapjaink az egyének, kollégák, valamint a közösségek, szervezetek összekötőivé.

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm a „Gyógyszerészet” olvasóit a 40 éves jubileum alkalmával. Reméljük, lapunk továbbra is széleskörű ismereteket nyújt az olvasóknak. Ugyanakkor várjuk a kollégák hozzászólásait, kérdéseit. Így alakulhat ki hasznos együttműködés, így töltheti be lapunk – neve alapján is – a magyar gyógyszerészet összekötőjének szerepét. Ez pedig nagy erőt képvisel.

K. Nikolics: *Thoughts about individuals, their communities and the professional press.*

Szerző címe Sopron, Kis János u 1 – 9400

Kedves Gyógyszerész Kolléga!

Megjelent az OGYI Közlemények gyűjteményének második kötete. A kiadvány tartalmazza a FoNo VI. gyógyszerkészítményeinek vizsgálati előíratait ábcérendben. A kötetben megtalálható még az OGYI közlemények 24–70. sorszámú füzetének és a Supplementumok tartalomjegyzéke, továbbá az előíratokra vonatkozó határozatok.

A Gyűjtemény a FoNo VI. szerves tartozékának tekinthető, így a napi gyógyszerészeti munkában nélkülözhetetlen.

A kötet ára 2600 Ft + 12% ÁFA + postaköltség, amely együttesen 3310 Ft-ot jelent.

Postacím: 1386 Bp. 62. Pf. 904.

Dr. Somkuti Tamásné
szakgyógyszerész, a kiadvány szerkesztője